

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXIX. évfolyam 9. szám *Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat * **2022. szeptember**

A tartalomból:

2. Hármaskörös 1941.
A régi Endrőd

3. CIVIL SAROK:
Kövesdi László

10. Miért van ekkora aszály Ma-
gyarországon, és mit tehetünk?

12. Gyalogzarándoklat a
Fekete Madonnához

17. Fényképalbum:
Endrőd 290 éves

Veni Sancte! - Ima a Szentlélekhez

Kérjük együtt a Szentlélek kiáradását és segítségét a tanév kezdetén!

Jöjj Szentlélek Úristen!
Helyettesítsd csendes nyugalommal,
A bennünk lévő feszültséget.
Helyettesítsd csendes bizalommal,
A bennünk lévő aggodalmat.
Helyettesítsd erős hittel,
A bennünk lévő félelmet.
Helyettesítsd kegyelem édességével,
A bennünk lévő keserőséget.
Helyettesítsd ragyogó fényeddel,
A bennünk lévő sötétséget.
Helyettesítsd szerető melegeddel,
A bennünk lévő hideget.
Helyettesítsd fényességgeddel,
A bennünk lévő éjszakát.

Helyettesítsd üdítő tavaszoddal,
A bennünk uralkodó hideg telet.
Egyengess ferdeségünket.
Vedd el büszkeségünk élességét,
De mélyítsd el alázatosságunkat.
Gyűjtsd meg szeretetünk tüzeit,
De oltsd ki szenvedélyeink tüzeit.
Tedd, hogy úgy lássuk magunkat,
Ahogy Te látsz minket.
Engedd, hogy úgy lássunk Téged, aho-
gyan azt Te kívánod.
Így legyünk boldogok a Te szavaid sze-
rint:
„Boldogok a tiszta szívűek, mert meg-
látják Istent!”

Hármas-Körös

6

A régi Endrőd.

Többen fordultak szerkesztőségünkhez, hogy körsparti vén falunk első idejéről közöljük le „a régi hiteles felírásokat”, mert mégis ildomos, hogy a lakosság biztosat tudjon faluja és ősei egykori életéről.

Az endrői tanítói-kar „Endrőd története” c. kiadványában a falu kétszáz-esztendő ujjáalapításának jubileumi évében részlelesen változtatta az egykori eseményeket, újabb pedig dr. Hunya Sándor tanár írta meg szorgalmas kutatásai alapján szülőfaluja történetét. Az érdeklődők bőséges felvilágosítást nyerhetnek e könyvek-ből. E sorok kapcsán csak arra vállalkozunk, hogy röviden a község alapítási adatait közöljük.

Régi vármegyei iratok, néhai dr. Karácsony János nagyváradi címzetes püspök, a magyar történetírás büszkesége hiteles megállapításai és az egyházi történelmi feljegyzések alapján pontosan tudjuk, hogy Endrődöt háromszor építették fel régi őseink.

Az első Endrőd.

A falu alapításának első ténye az Árpádok-korába nyúlik vissza. A legrégebbi történelmi adatok szerint Zsigmond idejében, 1425-ben 33 nemes-család lakott a már korábban létesített Endrődön. Ezek közül feljegyezte a régi krónika: Balassa, Bereczky, Bernóthy, Both, Botos, Dienes, Eszes, Farkas, Fodor, Haranghy, Harasztos, Kamuthy, Keresszegi, Kis, Köre, Kövér, Nemes, Seres, Vasas, Veres családokat, kik közül többen Békésvármegye alispánjai, szolgabírái, országgyűlési követei voltak.

A község határáról, fekvéséről pontos feljegyzés nem maradt reánk. Templomát valószínűleg Szent Imre tiszteletére szentelték, mert a kétszáz év múlva történt harmadik alapítás idején a régiék szentimrés tisztelete kapcsán választották az első királyfit a falu és templom védőszentjéül. A lakosok katolikusok voltak, mert 1552-ben a trienti zsmatra utazó követnek járó 3 forintot megfizették.

A község a török megszállás idején is fejlődött, s csak 1598-ban pusztult el várt lakatlanná, amikor a gyulai várát megülő török-sereg tatár katonái felgyújtották, s lakosainak el nem menekült részét elhurcolták.

Második alapítás.

1630-ban néhány „szökött jobbágy-család” szállta meg a falu helyét. Népes közületléte kezdett fejlődni hamarosan, mert 1637-ben a régi rongált egyház helyreállítására végeit alamizsnát kértek a többi „református községektől”. Ebből tudjuk, hogy az alapító

református volt. Félszázad évig állt fenn, valószínűleg sok baj és küzdelem között a „második” Endrőd. A gyulai és más nagyobb helyek török-hordái gyakran meglátogatták a mai Hármas Körös hídja melletti keskeny folyózug magaslatain épült, a régi folyó mocsaraitól védett falut. 1685-ben a Gyulaért vivott harcokban ismét elpusztult a falu. A Rákóczi-szabadságharc kirobbanása évében 1703-ban ismét megszállhatta néhány család a régi romokat, mert ebben az évben a gyér lakosságnak futnia kellett a kegyetlen rációk elől, kik a Rákóczi-fölkelés ellen, mint segédcapatok a megye ezen részét sivatagá tették”.

1723 május 3-án kelt adománylevellel Haruckern János György, az eökt hadiídelemezési igazgató, miután az 1722—3. évi országgyűlést őt „honfiusította”, magyar nemesi jögon a gyulai uradalmat, s ebben Békés várost, Berényt, Gyur és Endrőd „pusztákat” kapta. A második adománylevelében Endrőd mint község szerepel (1734). A gyulai jószágkormányzó csakhamar ide csatolta a tölgyi pusztát, majd Nyárszegnek nagyobb részét. Sima, Kiskondoros és Csejt csak évek múltán olvadt az endrői határba.

Templomból istálló.

Az endrői egyház történelmi könyve írja, hogy „Haruckern János az endrői pusztát 1724-ben négy évre Miklós Deák nevű őrménynek adta bérbe, aki az egykori rossz állapotban levő templomot istállónak használta”.

Harmadik telepítés.

A berényi határhoz tartozó Nemes-Kerekibe terelt pápista pásztor-nép 1730-ban harmadikban is megszállta a régi Endrőd körösmentí területet. Magukkal hozták papjukat: Pocsuk Imrét és tanítójukat: Zámok Istvánt, aki egyuttal jegyző is volt. A nép megdöbbenve látta a régi falu romjait, a keresztjétől megfosztott, istállónak használt tágas templomromlatag voltát. Erről tartott előadást a kétszáz éves alapítási jubileum idején Csernus Mihály apátplebános, s ezt a történelmi feljegyzésekből hitelesen előadott tényeket ferdítette el néhány rossz-hiszemű ember, általánosítván a jelentést, hogy „amelyik templomoa nincs kereszt, az istálló.” Mintha nem volna száz és száz katolikus kápolna is kereszt nélkül?!

A nép még ez évben átjavította és megújította „patics-falak” alkalmazásával a 8—9-öl hosszú templomot és ismét Szent Imre

tiszteletére szentelték fel. Ugyancsak kétszobás lakásból álló „paplakot” építettek a régi templomhoz, 1731-ben már rendes közigazgatás kezdődött Endrődön. Megválasztották az első bírót; Molnár György személyében és az esküdtöket is.

Alkalmadtán folytatjuk a község fejlődésének közlését.

Orbók József.

Szerkesztői

üzenetek.

T. J. Endrőd. A családmegbízottak élestorija az egyházközség vezetőségének munkás segédcapata. Jóságos; éber figyelemmel kísérik a körzetükbe tartozó 10—15 család válláserkölsi életét. Érdeklődésükkel, jótanácsaikkal, buzdításukkal, jöpdéljükkel segítségére sietnek hittevértüknek. Ahol erkölcsi veszélyt vagy sürgős segítséget igénylő szegénységet látnak, jelentést tesznek a plebánosnak, hogy ez támogatásukra siessen a szászorú híveinek. Ha valaki a felebaráti szeretet gyönyörű parancsától vezetve szives készséggel vállalja és teljesíti a nemes megbízást, valóban apostoli munkát végez és számíthat az Ur Jézus jutalmazó áldására, hisz Ő mondta, hogy „amit legkisebb ember társunknak cselekszünk, neki tesszük!”

H. Ilona Öregkerék. Érdeklődésre adott válaszuk leánytársainak is szól, azért ezutal közöljük. Édesanyjának igaza van abban, hogy a vasárnap esti közséllisokat kifogásolja. A leányegyesültek munkanemje ezt nem kívánja egy tagjától sem. Az összejövetelek vasárnap délutánoként vannak. Kellene szórakozást, az egy életsorsn leányok együttérző összetarozandóságát, ismereteiknek bővítését, erkölcsi és szellemi fejlődésük helyes irányítását célozzuk az egyesületi előadások is. A KALÁSZ a falu leányainak nagyszírién bevált önképzőkörre, de a leánytisztesség és becsület védő-óthona is. Lépjenek be, járjunk rendszeren a vasárnap átitatni összejövetelekre, megfogadjuk szeretni a deris és tiszta szórakozást adó együlett.

P. J. Kocsorhegy. A termények felhasználásának korlátozása a köz-, s főképen a katonaság és szegényemberek érdekében történik. A kormány eléjét akarja venni annak, hogy valaki éhezzen, s ugyanakkor a jobbmoduak dukaikjanak az élelmiszerekben. Az már a maga baja, hogy tavasszal nem vállalt tengeri kapálást, mert akkor kétszer annyit keresett az utépítésnél. A mezőgazdasági munka talán kevesebb, de biztosabb jövedelmet jelent. Nem gondolkodnak helyesen, akik „végleg beleutáltak”. A mindennapi kenyér, s a szírozóhoz szükséges árpa, tengeri mezőgazdasági munka nélkül nem terem. Ezt is kell valakinek végezni. A tisztviselők nem hagyhatják ott az irodát, sem az iparosok a műhelyt, bár a szegényebbek ezt is készséggel teszik, hogy elmenjenek kapálni, aratni. Senki se szegélyelje és „utálja” a becsületes munkát. Ez honpolgári kötelesség, de a megélhetés alappillére is.

L. M. Kondoros. Fellebbzésüknek másodpéldányát, melyben a Bolza Géza gróf örökösének tulajdonát képező, községükben elfekvő mintegy 499 kat. hold szántónak kishaszonbérletekben való hasznosítását kéri a Földművelésügyi Miniszteriumtól, megkaptuk. Nagyon nehéz eset. Irja, hogy a Vármegyei gaz-

dasági albizottság ismét Geist Gyula dr. nagybirtokosnak juttatta a földet, viszont a községi albizottság a község kisbirtokosainak javasolta — hasonló feltételek alatt — juttatni a bérlet-tarulelet. Tártylagosan mérlegelve, megérthető az örökösök álláspontja. Geist már 24 év óta bérlő a földet. Kötelezettségeinek eleget tett, a földet kitünően munkálta, az ilyen bértilől nehéz megválni. De az igénylők kérelme is méllánylást érdemel. Kondoroson valóban nehéz földhöz jutni, e bérlet kishaszonbérletbe való juttatása feltétlenül indokolt, ha az igénylők biztósítékokat nyújtanak arra, hogy a földet tovább is intenzíven munkálják és a bérleti feltételeket pontosan teljesíteni tudják. Azt nem éleztük volna ki, hogy „Geist Gyulának Kondoroson 2500 kat., egvébütt az országban még kb. ugyanennyi területű birtoka van, tehát nem közérdeket az, hogy e nagybirtokon felül, miut földbérli is terjeszkedjék a kismemberek terhére”. Ezt tudta a gazdasági albizottság, de tudja a Minisztérium is. Fontosabb az, hogy a kérelmező kishaszná, tűzharcosok, többgyermekes családapák, ezt inkább mérlegelik a felügyeleti hatóságok is. Inkább azt tanácsoltuk volna, hogy a kérelem megindítása előtt kérelmükkel keresték volna fel Geist Gyula Ömáltóságát, hogy közérdekekből, a szászorú kismemberek családjának jövőjét tekintve, tehát valóban „ag-ár-erdekből” mondjon le a bérlet további tartásáról. Hiszük, hogy célt értek volna. A vármegye gazdasági egyesületének elnöke bizonyára jöpdélvával szolgált volna nagybirtokos társainak és ezuttal is bebizonyította volna, hogy az általános agrár-érdek első szöszölője a vármegyeben. Kár, hogy e közvetlen kérelmet elmulasztották, most már nehéz megfellelni az egyszer szükre-szabott csimát. — Kérelmüket illetékes helyen megsérgetjük.

Öregszőlői földművesek. Kérelmük a Földművelésügyi Miniszteriumban fekszik. A megbízott gazdasági felügyelő jegyzőkönyvébe foglalta az egyházközség és magam nevében tett költözö kijelentésemet, hogy az öregszőlői állattartó nép legelőterületéhez juttatása céljából készséggel átsereljük a preszi legelőre és a plebániai kistanya földjét más távolabb fekvő, egyenértékű, nagybirtokból kishasítandó területtel. Ennek is szívesen utánozjak. (Szerk.)

Töbбекnek. Az Országos Sajtókamara rendelkezése szerint a köteles hivatalos támpéldányokon kívül másnak nem küldhetünk ajánlékpéldányokat. — Ha állandóan olvasni óhajtnak lapunkat, a csekély előfizetési díjat szíveskedjenek a küldött csekkklapon téríteni.

Kis menetrend.

Gyomára érkeznek:

Budapest felől személy	2.30
Dévaványa felől motor	6.30
Békéscsaba felől gyors	8.40
Békéscsaba felől moior	11 és 15.15
Dévaványa felől motor	18.—
Budapest felől gyors	18.30
Dévaványa felől motor	23.—
Békéscsaba felől személy	23.20
Gyomáról indul:	
Békéscsaba felé személy	2.35
Dévaványa felé motor	3.30
Békéscsaba felé motor	7.05
Budapest felé gyors	8.41
Dévaványa felé motor	11.10
Szolnok felé motor	15.45
Békéscsaba felé gyors	18.31
Dévaványa felé motor	18.35

Felelős kiadó:

CSERNUS MIHÁLY

Nyomatott

NÁDUDVARY MIHÁLY

nyomdájában. Gyomán.

CIVIL SAROK

Az ilyen tudású emberek a példaképek a maguk szerénységével és egyszerűségével!

Tenkes Csárda – Siklós

Kövesdi Lászlót, környékünk egyetlen, valódi cipésmesterét a Siklósi Települési Értéktár Bizottság a helyi értékek közé emelte a Tenkes Csárda javaslatára. Az oklevelet Riegl Gábor, Siklós város Polgármestere és az Értéktár bizottság (Haraszi Attila, Csuga Zoltánné, Mojzes Tamás) fogja átadni, legnagyobb örömmel.

Mikor év elején meglátogattuk Kövesdi Lászlót, hogy a beadványt elkészítsük, nem említettük, mi jár a fejünkben és milyen

céllal érdeklődünk szakmai múltjáról.

A maga szerény módján mesélte el történetét. Mi pedig papírra vetettük.

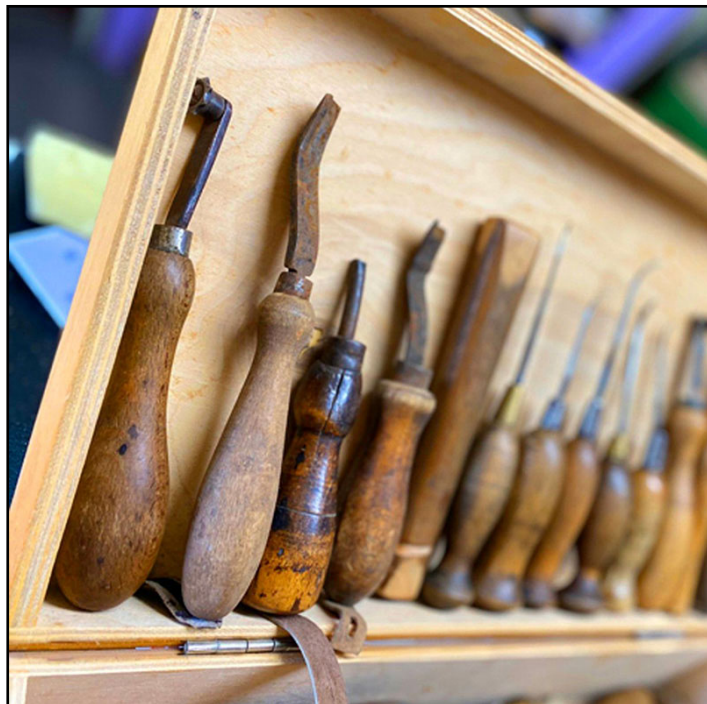
Mi volt ennek oka?

Kulturális háttérünktől, anyanyelvünktől vagy bőrszínünktől függetlenül, mindannyian vágyunk kell gyökereink ismeretére. Ha ez nem így történik, meggyőződéssel állíthatjuk, hogy az embernek a lelkében idő múltán űr támad.

A Tenkes Csárda sokat tesz azért, hogy hagyományos értékeinket mentse, óvja, őrizze, nem csupán a Csárda falain belül, ez a felterjesztés is példa erre.

Mert csodájára járhat minden bétérő annak a szaktudásnak, mi Kövesdi László kezében rejlik. Nem oly rég egy 1992-ben, általa készített cipőt hoztak hozzá sarkalni. Rogyasztott, műbőr szárú lábbelit. „Bőrből készült először, de műbőrből szebben viselte magát a csizma”. Azt kell mondjuk, szerencsés az, kinek ilyen van ma birtokában, egy valódi „Kövesdi munka”.

Mert megérdemli... Kövesdi László

Korunk társadalma a gazdagságra, hírnévre helyezi a hangsúlyt, semmint a hagyományaink, gyökereink ismeretének szükségességére. Ezért talán főleg a tömegtájékoztató eszközök, a közösségi média okolhatók. A mai világunk anyagi célok, valamint karrier elérésére buzdít, a siker egyedüli fokmérőjét látva ezekben. Kétségtől fontos a tanulás és a képességeink fejlesztése, de vajon olyan szemellenzősen kellene erre törekednünk, hogy emellett nem figyelünk arra, hogy életben maradjék jó pár csodálatos szakma, értékteremtő mesterség?

Mindennek alapja, hogy szeressük hazánkat, szeressük múltunkat.

Ekkor tud kifejlődni az értékmentésre a szeretetteljes igény.

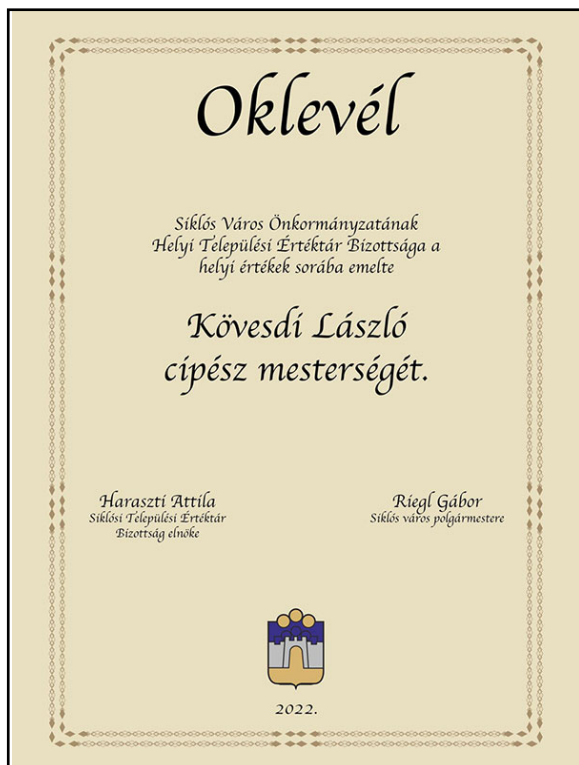
Egy művelt ókori író, az emberi természet kiváló ismerője 'kongó ércdarabhoz vagy csattogó cintányérhoz' hasonlította a kiváltságokkal megáldott, mégis szeretet nélküli embereket*. Ezek a személyek gazdaggá, sőt híressé válhatnak, ám sohasem lesznek igazán boldogok. Az sem lehet boldog, ki nem ismeri, majd óvja, őrzi elődei értékeit.

Mi efféle boldogságra törekszünk, ezért jelent számunkra nagy örömet, hogy Kövesdi László és az Ő cipésműhelye helyi érték lett. Köszönjük és szívből gratulálunk!

Hogy kerül újságunkba ez az írás? Úgy, hogy Kövesdi László a gyomai, akkori nevén Kiss Lajos Gimnázium és Cipőipari Szakközépiskolába járt, 1971-1975 között. Itt tanulta meg a cipész mesterséget.

Gratulálunk neki, hisz ő is növe-li Gyomaendrőd hírnevét!

Közreadta:
Iványi László

RÉGI ENDRŐDI KÉPEK II.

Köszönet Liziczai László fotósnak!

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

Irodalmi és történelmi kalandozások Erdélyben

Örömkre a 2022-es tanévben is sikerült Székelyföldre látogatnia hetedikeseinknek. A békésszentandrás Hunyadi János Katolikus Általános Iskola és Óvoda tanulóival közösen fedezték fel Erdély természeti és kulturális látnivalóit, történelmi örökségét, s töltötték együtt öt felejthetetlen napot.

Hetedik osztályosok

Az első nap útvonala Nagyvárad, Király-hágó, Körösfő, Kolozsvár, Torda, Torockó volt, melyek nevezetességeit tekintették meg. Nagyváradon az Ortodox zsinagóga, majd a Városháza épületét, annak jellegzetességeit. Ezt követően a Szent László római katolikus templomhoz sétáltak. Történelem és rajzórán szerzett ismereteiket elevenítették fel, amikor Király-hágón pihenőt tartottak, s gyönyörködtek a kilátásban. Körösfő híressége Vasvári Pál, a márciusi ifjak egyike. Így Körösfőhöz érve rá emlékeztek, majd koszorút helyeztek el emlékművénel. Kolozsvár kiemelt állomása volt

programjuknak. Mátyás király híres lovas szobrát, ezt követően a Szent Mihály-templom üvegablakait csodálták meg. Bocskai István emléktáblája előtt főhajtással tisztelegtek, majd a Babes-Bolyai Egyetem előtt a neves matematikusok életéről beszéltek, tisztelegtek munkásságuk előtt. A Házsongárdi temetőben (itt van Kolozsvár történelmi temető kertje) magyar hírességeink nyugszanak. Elhangzott Áprily Lajos verse - a gyomaendrődiek osztályfőnöke olvasta fel - a Tavasz a házsongárdi temetőben. A buszon felidéztek korábban szerzett ismereteiket Tordáról. Izgalmas látogatást tettek Erdély híres sóbányájában. Torockón sétáltak az Europa Nostra-díjas magyar faluban, itt is szálltak meg.

A második nap programjában Marosvásárhely, Balavásár, Szováta, Parajd, Korond, Farkaslaka Csíkrákos követték egymást. Marosvásárhelyen a Közigazgatási Palotát, Romulusz és Rémusz szobrát, Mennybemenetel-székesegyházat, Keresztelő Szent János plébániatemplomot, a Református Kollégiumot tekintették

Áprily Lajos emlékház

Torda

meg. Ez utóbbinál megemlékeztek Bolyai Farkas és fia, Jánosról. Következő megállójuk Parajd, ahol már a rómaiak korában is működött sóbánya. Áprily Lajos emlékházát is meglátogatták, a róla tanultakat felelevenítették.

Korondon megismerkedtek a székely fazekassággal, lehetőségük volt a kézműves termékek vásárlására. Szejkefürdőn székelykapuk során áthaladva jutottak el Orbán Balázs síremlékéhez. Orbán Balázs síremlékénél egy diákunk felidézte az író, néprajzgyűjtő, fotográfus munkásságát. Farkaslakán két hatalmas cserfa között található Tamási Áron sírja. Itt elhelyezték a megemlékezés virágait. Második napjukat a Rákos patak mentén fekvő Csíkrákoson fejezték be, ahol a szállásuk is volt.

A harmadik napon Csíksomlyóra, Csíkszeredába, Székelyudvarhelyre látogattak. Kiselőadást tartottak a csíksomlyói búcsúról, mely a világ magyarságának találkozásvá vált. Meglátogatták a Kegyetemplomot, melyben a csodatevő Mária-szobrot őrzik. Közös ima után indultak a Hármashalom-oltárhoz. Itt közösen elénekelték a székely és a magyar himnuszt. Következő megállójuk a 2003-ban épült római katolikus Millenniumi templom volt Csíkszeredában. Székelyudvarhelyen városnézés következett, a Hősök parkjában kiselőadás hangzott el a Székelyföldről.

Negyedik napon útjuk Gyergyószentmiklós, Gyilkos-tó, Békás-szoroshoz vezetett. Gyergyószentmiklóson felkeresték az örömeny katolikus templomot. Rövid városnéző sétájuk során elju-

tottak Salamon Ernő Gimnáziumba, ahol Eröss Zsolt hegymászó érettségizett. Itt található egy emlékkő a hegymászó tiszteletére, ahol kegyeletüket leróhatták. A Gyilkos-tó partján megtekintették az érdekes geológiai képződményt. Eljutottak és képeket készítettek a Békás-szorosról, Gyergyószentmiklósról. Útközben a szállás felé a Maros forrásánál rövid pihenőt tartottak.

Az ötödik nap már a hazaindulásé volt. Útiárnyuk Fehéregyháza, Segesvár, Gyulafehérvár, Déva, Arad majd Gyomaendrőd. Fehéregyháza közelében, Ispánkútnál, Petőfi Sándor feltételezett elestének helyén, az országút mellett áll a költő emlékműve, melynél emlékeztek és koszorúztak.

Segesvár a középkori utcákkal, régi házakkal borított várhegy. Sétájuk során megnézték a Tanács torony téren található a hajdani Vlad Dracul család házát, felidéztek a Dracula-legendát. Apor Vilmos boldoggá avatott magyar vértanú püspök, a Győri egyházmegye főpásztora emléktáblájánál szalagot kötöttek. A kedvezőtlen időjárás miatt Déva várát csak a buszból tekintették meg. Aradon a vértanú emlékművét egy rövid megemlékező műsor keretében megkoszorúzták, valamint a 13 vértanúra emlékezve 13 virágot helyeztek el. A tanulmányi kirándulás utolsó óráiban visszatekintettek az elmúlt napok eseményeire.

Az élményekben gazdag tanulmányi kiránduláson mindenki nagyon jól érezte magát.

**A Krisztussal való kapcsolatától
megfosztott világ előbb vagy utóbb
az ember ellen fordul.**

**Ezt bizonyítja a történelem,
napjaink történelme is.**

**Ahol elvetik Istent,
ott az embert is
elvetik.**

Szent II. János Pál pápa

Népszámlálás 2022

**RÓMAI KATOLIKUS
TESTVÉREINK!**

**A közelgő 2022-es
népszámlálás alkalmá-
val bátran valljuk meg,
hogy római katolikusok
vagyunk!**

*Ha a népszámláló nem kérdezi a
vallásunkat, akkor is jelezzük !!!*

* Mint utóbb kiderült, előző népszámlálások alkalmával gyakran előfordult, hogy a népszámláló meg sem kérdezte a vallási hovatartozást, hanem beírta, hogy "Nem kívánt válaszolni" vagy "Nem tartozik egyetlen felekezethez sem"...

**Nem azért
HISZEK,
mert a szüleim erre
tanítottak, vagy a templomban
ezt mondták, hanem azért, mert**

**MEGISMERTEM
ISTEN
JÓSAGÁT ÉS
KEGYELMÉT!**

Katolikus oldal

Szűz Mária születése – Kisboldogasszony

Szeptember 8-án, Kisboldogasszony (népi elnevezése: Kiszasszony) napján Egyházunk Szűz Mária születésnapját (Nativitas Beatae Mariae Virginis) ünnepli.

A jeruzsálemi hagyomány a Bethesda fürdő mellett tisztelte Mária születésének helyét. Az 5. század elején Szent Anna tiszteletére templomot építettek itt, melynek felszentelési évfordulóján, szeptember 8-án emlékeztek meg Mária születéséről. A nyugati egyházba valószínűleg I. Sergius pápa vezette be az ünnepet a 7. század végén, majd IV. Ince pápa a 13. században nyolcadot csatolt hozzá, mely 1955-ig élt.

Az ünnep magyar elnevezése a 15. századig vezethető vissza. Kisboldogasszony ünnepe országszerte kedvelt búcsújárónap. A Stella puerpera Solis ('hajnali szép csillag') tiszteletére szokás volt szeptember 8. hajnalán a napfelkeltét a szabadban várni, csatlakozni az angyalokhoz, akik ilyenkor Mária születésén örvendeznek a mennyben. Azt tartották, hogy akinek „érdeme van rá”, meglátja a kelő napban Szűz Máriát. A népi megfigyelések szerint a fecskék Kisasszonykor indulnak útnak.

Mária Isten áldott földje, amelyből üdvösségünk virága és gyümölcse sarjadt. Ebből a szimbolikából nőtt az a 19–20. század fordulóján még élő Balaton-vidéki és göcseji szokás, hogy a vetőmagot az ünnepre virradó éjszaka, illetve kora hajnalban kitétték a harmatra, hogy ne üszkösödjék meg. A nép nyelvén a két nagy Mária-ünnep (augusztus 15. és szeptember 8.) közti időszak neve a kétasszonyköze.

Mária születésének gazdag apokrif hagyományai vannak, s ezek kódexirodalmunkba is bekerültek. A 16. századi Teleki-kódex Anna-legendájában olvasható: „Szent Annának elkövetkezvén az órája, a hétnek néminemű keddin szüle. Egészségben szülé az igaz Dávidnak királyi plántáját, ez világnak előtte választott leányt, az édes Szűz Máriát. Miképpen az angyaltul megtanítottak valának, mert ő vala ez világnak jövődő megvilágosojtója és asszonya és tengörnek csillaga.”

„Ma, szeptember 8-án tartjuk a Boldogságos Szűz Mária születésének liturgikus ünnepét, aki az egész világ megváltásának hajnala és reménye. Ez a Mária-ünnep mélyen gyökerezik a hívők szívében és áhítatában [...], mert tudatában vannak annak, hogy az ő születésével vették kezdetüket Isten tervében azok az üdvözítő események, amelyek aztán oly szoros kapcsolatot teremtettek Mária és az ő Fia között.

Örvendezzünk tehát, ahogy megemlékezünk Megváltónk Anyjára.

ról. Ahogy Damjáni Szent Péter mondotta: »Valóban, ha Salamon és vele együtt egész Izrael népe a templom felszentelését oly bőséges és fényűző áldozattal ünnepelte meg, milyen és mennyi örömet hoz majd Szűz Mária születése a keresztényeknek? Mert az ő méhébe, mint a legszentebb templomba, szállt le Isten a saját személyében, hogy emberi alakot nyerjen, és látható formában lakozzék kegyesen az emberek között.«

A gyermek Máriának ajánljuk hát ma alázatos imádságunkat a viláért és az Egyházért.”

Szent II. János Pál pápa

Kérünk, Istenünk, add meg nekünk, háza népének mennyei kegyelmed ajándékát, hogy akik számára a Boldogságos Szűz istenanyaságában felvirradt az üdvösség hajnala, azokat békével áldja meg az ő születésének ünnepe. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Forrás
Magyar katolikus lexikon
Magyar néprajzi lexikon
Bálint Sándor: Ünnepi kalendárium II.
II. János Pál: Minden napra egy ima

Önkormányzati

h í r e k

A júliusi nyári szünetet követően, ismét ülésezett a Képviselő-testület augusztus 25-én, a szokott időben. Húsz napirendi pontban kellett döntést hozniuk a képviselőknek, amelyek először megvitatásra, majd megszavazásra kerültek.

Döntés született a Kállai Ferenc Művelődési Központ vezetőjének ideiglenes megbízásáról, mivel Diószegi Mónika vezetői megbízása augusztus 31. napjával lejár, melyet a későbbiekben nem kívánt meghosszabbítani. Az intézmény folyamatos és akadálymentes működésének érdekében az intézmény vezetésének kérdése ismételten a Képviselő-testület elé került. A munkakör betöltésének érdekében az eddigiektől eltérő megoldást kellett találni, tekintettel arra, hogy a jelenlegi vezető augusztus 31. napjával jogviszonyát is meg kívánja szüntetni. A Képviselő-testület arra az elhatározásra jutott, hogy 2023. január 1.-től az intézmény összevonásra kerül a Szent Antal Népházzal, viszont a státuszt addig is (szeptember 1. – december 31.) között be kell tölteni a zavartalan működés érdekében. Toldi Balázs előzetes megbeszélést folytatott Benéné Szerető Hajnalkával, aki több ízben vezette már az intézményt. Benéné Szerető Hajnalka elvállalta az átmeneti időre az intézmény ismételt irányítását. A Képviselő-testület megszavazta a döntési javaslatban foglaltakat.

A Gyomaendrődi Liget Fürdő is elkészítette a 2022. június 30-ig terjedő időszakokra a gazdálkodásról szóló beszámolóját. A társaság 1-6 hónap kimutatott eredménye -7.566 e Ft, az egy évvel korábbi -3.604 e Ft-tal szemben. A fürdő bevételének alakulására a legnagyobb hatást a koronavírus járvány miatti intézkedések gyakorolták, illetve a dolgozói bérek mintegy 30%-os növekedése, de negatív hatással voltak a beszállítók által megemelt árak is. Ezekkel a gazdasági hatásokkal szemben, a belépőjegyek árát két éven keresztül növelni nem lehetett, így a többletköltség nem volt áthárítható a vendégekre.

A Kft a kimutatása szerint az önkormányzat az előző félévben mintegy 40.899 ezer Ft támogatást biztosított a működéshez.

A beszámoló részletesen kitér az energiaárak emelkedésének várható hatásairól a gazdálkodást figyelembe véve. Az elemzésből megtudhattuk, hogy a téli időszakban (november-március) havonta 4000-14000 köbméter gázt használ a fürdő, hiszen az éves gázfogyasztás 80-90%-a ekkor kerül felhasználásra. Az áram használatánál viszont a takarékosági intézkedésekkel a 2022. évben 1 millió Ft megtakarítás érhető el.

A fürdő vezetése szeptembertől változások bevezetését javasolja, hogy a téli időszakban rövidített nyitva tartással ugyan, de bezárás nélkül tudjon működni az intézmény. (pl.: kültéri medencék üzemén kívül helyezése szeptembertől, kivétel a gyógymedence, dolgozói létszám racionalizálása, nyitva tartás módosítása 10-18 óra között, hőcserélők felújítása, stb.)

A Képviselő-testület elfogadta a Liget Fürdő beszámolóját.

A Regionális Hulladékkezelő Kft. is elkészítette a 2022. június 30-ig terjedő időszak gazdálkodásáról szóló beszámolóját. A beszámolóból megismerhettük, hogy a Kft. az első félévben 76,9 millió forint bevételt produkált 67,6 millió forint ráfordítás mellett, így 9,4 millió forint eredményt ért el. A bevétel alakulását a beszállított ipari termelési hulladékok mennyiségének jelentős növekedése okozta. A Képviselő-testület megismerte az előterjesztés tartalmát és elfogadta azt.

A Gyomaendrődi Földkezelő Kft is benyújtotta a 2022. évi első félévi beszámolóját. A Kft. eredménye -4.411.000. Ft. A negatív eredmény oka, hogy a Kft.-nek az első félévben nem keletkezett bevétele, így a megítélt földalapú támogatás teljes összege sem érkezett meg. A földalapú támogatás összege: 6,3 millió Ft, így az eredmény a korábbi évekhez hasonlóan pozitív lesz. A Kft a korábbi évekhez hasonlóan 44 hektáron méhlegelő és zöldség kultúra termesztését végzi, Natura 2000-es támogatásban részesülő gyp-kaszálást 32 hektáron, míg őszi búzát 5,54 hektáron termeszt. A Képviselő-tes-

tület elfogadta a beszámolót.

Dinya József, a Gyomaszolg Ipari Park Kft. ügyvezetője is elkészítette féléves mérlegét és a társaság beszámolóját. A Kft. első félévi gazdálkodásának adózott eredménye -1.129 eFt, eredménytartaléka 28.582 eFt, míg a saját tőke 180.283 eFt. A társaság kötelezettségei összesen 848 eFt, a követelés állománya pedig 4.653 eFt.

A beszámoló részletesen kitér a tevékenységek bemutatására, a létszám adatokra, értékesítésre az Ipari Park területén, valamint az Inkubátorház üzemeltetésére és a holtág kezelésre is.

A Képviselő-testület elfogadta a Gyomaszolg Ipari Park Kft. 2022. első félév gazdálkodásáról készített beszámolót.

Elkészült a Zöldpark Gyomaendrőd Nonprofit Kft. gazdálkodásáról szóló beszámoló is. A társaság 1-6 hónap adózás előtti eredménye -7.081 eFt, a 2022. évre tervezett (161.600 eFt) 43, 23%-a, a kiadásoknak (160.800 eFt) pedig 47,85%-a teljesült. A beszámoló megjegyzi, hogy a negatív eredményt elsősorban az építőipari tevékenység elmaradása eredményezi, amely a második félévben várhatóan erősödni fog. Azonban az infláció és az energiaárak emelkedése miatt pozitív eredmény az év végére sem várható. A beszámoló táblázatban részletezi tevékenységekként a bevételeket és kiadásokat, kitérve az egyes tevékenységek negatív eredményeinek okaira. A Képviselő-testület a döntési javaslatnak megfelelően elfogadta a beszámolót.

Az energiaárak jelentős emelkedése miatt az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok rezsikiadásai is várhatóan növekedni fognak. Annak érdekében, hogy a szeptemberben érkező energia számlák előre kiszámíthatók legyenek az Önkormányzat a bérlet ingatlanok vonatkozásában áttekintette a szerződéseket és felhívta a bérlet figyelmét a várható változásra. A bérleti díj a legtöbb szerződésben külön van meghatározva a közüzemi díjaktól, de néhány esetben azonban a bérleti díj tartalmazza a rezsiköltségeket is. (Gyomaendrőd Német Nemzetiségi Önkormányzat, Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Egyesülete, E.ON Gazdasági Szolgáltató Kft, Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara), valamint vannak egyedi szerződések is, ahol a bérlet a rezsiköltséget csak részben téríti meg, mivel szolgáltatást is végez az Önkormányzat részére. (Szabadság téri buszpályaudvar).

Az előterjesztés részletesen, táblázatban mutatta be a szerződések módosítására vonatkozó javaslatokat, melyet a Képviselő-testület egyhangúan elfogadott.

Döntés született egy feltételes közbeszerzési eljárás megindításáról és közbeszerzési terv módosításáról.

Augusztus 17.-én Békés-, Mezőberény-, Dévaványa-, és Gyomaendrőd Város Önkormányzatának polgármesterei egyeztetést folytattak egy közös energia beszerzés lehetőségéről (villamos áram és földgáz). A tárgyalás eredményeként arra a megállapodásra jutottak, hogy a települések energia ellátását közös közbeszerzési eljárás keretében, a 2023-as évre vonatkozóan Gyomaendrőd Város Önkormányzatának koordinálásával folytatják le. A települések által tervezett közbeszerzés értékhatára meghaladja az uniós rendre vonatkozó értékhatárt, ezért nyílt eljárási rend szerint kell eljárni. Annak érdekében, hogy a felhasználási helyek érvényes szerződésekkel rendelkezzenek, az eljárást szeptember 15-ig el kell indítani. A Képviselő-testület jóváhagyta az előterjesztésben foglaltakat és a döntési javaslatnak megfelelően megszavazta azt.

Dr. Magyar Hajnalka Gyomaendrőd Város Egészségügyi Intézményének vezetője azzal a kérelemmel fordult a Képviselő-testülethez, hogy az intézmény által elkészített, a térítési díj ellenében igénybe vett egészségügyi szolgáltatások díjának szabályzatát hagyja jóvá. A szabályzat tartalmazza az igénybe vevők körét, a befizetés rendjét, a megállapított térítési díj mérséklésére, illetve elengedésére vonatkozó rendelkezéseket. Kitér a Magyarországon tartózkodó, de egészségügyi szolgáltatásra nem jogosult személyek térítési díj kötelezettségére is. A Képviselő-testület a döntési javaslatnak megfelelően hozta meg döntését, mely szerint jóváhagyta a „Városi Egészségügyi Intézmény térítési díj szabályzatát.”

Lehóczkiné Timár Irén
Alpolgármester

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

Miért van ekkora aszály Magyarországon, és mit tehetünk ellene?

Írta: **MezőHír-2022/08. lapszám cikke** - 2022 augusztus 21.

Amikor a klímaváltozás berúgja az ajtót

A 2022-es évben kettészakadt az ország mezőgazdasága: az első jelentések szerint a Dunától nyugatra átlagosan 5–7 tonnás gabonákat aratnak, míg a keleti országrészben a 2,5–3,5 tonnás terméseredmény a jellemző. A kukorica és a napraforgó még talpon van, de találoztunk már olyannal, aki lesilózta a kukoricáját, és olyannal is, aki csak azért hagyta talpon a tavaszi kapásnövényét, mert addig is takarja valami a talajt.

A talajművelő retek "teste" (azaz hipokotil szára) nagy mennyiségű vizet raktároz, amely a tél végi – tavasz eleji bomlás során válik elérhetővé. Az elbomlott "retelműmiák" után visszamaradó lyukak is segítik a csapadék gyors bejutását a talajba

A probléma nem ma kezdődött

Több elemzés már április-májusban extrém száraz és forró júliust jósolt Európa egész területére. Természetesen ekkorra már az alapműtrágyát, vetőmagot, növényvédőt szert megvettük, több helyen a vetéssel is végeztünk, és reméltük, hogy a magas inputárakat a közepes vagy jó termés és a hasonlóan magas terményárak kompenzálják majd. A termelési költségek egyik évről a másikra 150–200 ezer forinttal nőttek hektáronként, így ennyivel nagyobb kitettséggel vágunk bele a 2022-es szezonzba. Nem is indult rosszul, még a dél-alföldi termelők is lelkendeztek, hogy ilyen egységes kelésük sosem volt kukoricában. Aztán jött a június, és míg a dunántúli területeken fél év alatt 200–250 mm csapadék hullott, addig az Alföldön 6 hónap alatt csak 80–120 mm jött le.

Amikor azt gondoljuk, hogy csak minket – és különösen az Alföld déli-délkeleti részén termelő gazdaságokat – sújt ez a probléma, akkor érdemes kitekinteni román és bolgár irányba, hogy lássuk: ezek a területek is ugyanúgy szenvednek az aszályoktól. A kisebb részben Bulgáriához, nagyobb részben Romániához tartozó, búzatermesztő dobrudzsai régió is ugyanazokkal a gondokkal küzd, mint a Csongrád vagy Békés megyei gazdálkodók. Az elmúlt 4 évtizedben egyenetlenebb lett a csapadék eloszlása, szárazabbak lettek a telek, száraz lett a tavasz eleje, a júniusi esők csak-csak maradtak, majd 70–90 napos nyári aszályok jöttek, és ez az aszályos időszak folytatódott ősszel is – írják egy friss bolgár tanulmányban (Kazandjiev és munkatársai, 2021), de mintha csak Magyarországról lenne szó.

Kecskemét környékén kapta lencsevégre gazdatársunk két szomszédos tábláját. Mindkettő repce volt, mindkettő ugyanazt az agrotechnikát kapta, és ugyanaz a hibrid került bele, míg azonban a bal oldalon lévőben nem volt takarónövény, addig a jobbra eső táblát egész télen takarta egy komplex takarónövény-keverék (fotó: VT)

Hazánkban is ez a kétpólusú csapadékeloszlás nem ma kezdődött, a Dunántúl 150–200 mm-rel mindig is többet kapott, mint Kelet-Magyarország, 1904-ben például jó 1000 mm körül hullott az Alpokalján, míg az Alföld keleti részén 350–400 mm esett csak. Nem véletlenül folynak keresztül legszárazabb régióinkon a Tisza és a Körösök – ezekkel kapcsolatban gyakran felmerül a túlszabályozás kérdése (az ehhez kapcsolódó ártéri gazdálkodás külön cikket igényel), valamint az a probléma, hogy "Magyarország az egyetlen ország, ahonnan több víz távozik, mint amennyi befolyik". Ez egy folyó esetén így is van rendjén, a gond inkább az, hogy a hazai többletet nem tartjuk itt meg, és nem vezetjük be a talajainkba, hanem azonnal elfolyik a letömrődött talajokról a csapadék.

Többször írtunk róla, hogy az emberi hatásoknak is köszönhető klímaváltozás már egy olyan pontnál tart, ahonnan azt lenullázni nem lehet. Legfeljebb a káros hatásait tudjuk enyhíteni, ehhez azonban új gazdálkodói gyakorlatokat szükséges alkalmaznunk. Szerencsére ezek ugyanazok a gyakorlatok, amik az aszály hatásaitól és végső soron a csődhelyzettől is megvédhetik a gazdaságunkat, így az egyéni és közösségi érdekek átfedésben vannak.

Egy Bács-Kiskun megye déli részén található területről készültek a fenti műholdfelvételek 2007-ben, 2010-ben és 2014-ben. Jól látható a szélerózióval sújtott talajfoltok kiterjedésének növekedése. A probléma 2017-ben már a tábla közepén állva is látható volt (fotó: GA)

Hogyan lesz aszályellenálló a gazdaságom?

Az aszályellenállóságot agrotechnika, területhasználat és tájhasználat szintjén is meg kell valósítanunk. Ebből az első kettő a gazdálkodó felelőssége, az utóbbi csak közösségi szerepvállalással működhet.

Az első lépés az, hogy a talajaink vízgazdálkodását javítjuk. Jelenleg nagyon kevés talajunk van ideális állapotban a csapadék befogadása szempontjából. A nedvesség jobb kezeléséhez jobb talajszerkezet, magasabb szervesanyag-tartalom, élő gyökerek és egészséges talajélet szükséges.

A talajművelés egyik mítosza az, hogy a művelt talaj több csapadék befogadására képes, és valóban, ha megnézünk egy el-munkált szántás vagy egy tarlóhántás utáni talajfelszínt, akkor azt gondoljuk, hogy igen, ez csak úgy nyeli a csapadékot. Biztos így van... az első pár milliméter esőig, mert utána az elporított talajaggregátumok kérget képeznek, és meggátolják a további csapadék bejutását. Érdeemes átgondolnunk a csökkentett művelési rendszerek vagy akár a no-till (direktvetés, azaz mindenféle talajművelés elhagyásával járó) rendszer használatát. Minden munkagéppel végzett talajművelési menet vízveszteséget okoz, így a tarlóhántás szerepét is át kell értékelnünk – valóban szükségünk van rá, vagy egy magasan vágott, a kombájnnal jól szétterített szármaradvány is el tudja érni ugyanazt az eredményt?

A víz egyrészt a gravitáció, másrészt a talajrészecskék vonzása révén kerül be a talajba. A vízmolekula formája egy kicsit hajlított, így a talajrészecskék felszíne könnyen magához vonzza azt, a víz közlekedéséhez azonban makropórusokra (nagyobb méretű járatokra) van szükségünk e részecskék között. A szerves anyag a saját tömegének tízszeresét képes vízből megtartani, tehát ha 1 hektáron a felső 15 cm-ben 2000 tonna talaj a tömege, akkor az abban lévő 1% szerves anyag 20 tonna, vagyis 1% szerves anyag 200 tonna, azaz 200 000 liter vizet képes megőrizni. Ha kevés csapadékot kapunk, akkor minden cseppet ott tartunk, ahol az lehullik, ezért a szervesanyag-tartalom növelése létfontosságú.

A takarónövények szerepe a talaj vízmegőrzésében ott kezdődik, hogy elfogadjuk: a jól alkalmazott takarónövény nem szárítja ki a talajt. Vízet vesz ki a talajból, hiszen a víz nélkülözhetetlen a fotoszintézishez és így a növényi test felépítéséhez, de a megfelelően kezelt takarónövény hosszú távon javítja a talaj szerkezetét, és így növeli a befogadható és elraktározható víz mennyiségét. A takarónövények gyökerei átszövik a talajt, áttörik a tömörödött alsóbb rétegeket. Az elhalt takarónövény után megmaradó gyökérrészek pont azok a makropórusok, amikre a víz közlekedéséhez szükségünk van. A hirtelen lezúduló esőket is jobban elvezetik a takarónövények a mélyebb rétegekbe, mintha a csupasz felszínre jönne le a nagy zuhó. Mind a zöldellő, mind az elszáradt takarónövények speciális mikroklímát képeznek a talajfelszín közelében, jobban megőrzik a harmatot, és védik a talajt a szél és a nap szárító hatásától, így tavasszal nedvesebb talajba tudunk vetni.

A takarónövények gyökerváladékaik által táplált talajlakók tovább javítják a talaj szerkezetét, gondoljunk csak a giliszták áldásos lazító munkájára. A növényi gyökerekkel szimbiózisban élő mikorrhiza gombák egy speciális fehérjét (glomalin) választanak ki, amely természetes ragasztóként funkcionál, létrehozva azt az aggregátumszerkezetet, amelynek vassal a közelébe sem érünk. Világos, hogy egy olyan évben, amikor a főnövény is

sz szenved, az ember nem akar takarónövényre költeni (mert talán az sem kel ki ebben a szárazságban), de mindig, minden helyzetben meg kell próbálnunk a talajaink javítását.

Ami igazán fontos, az a szemnek láthatatlan” – írta Saint-Exupéry, valószínűleg a takarónövényekre gondolva, mert lehet, hogy aprócska a talaj feletti zöld rész, de a gyökértömeg akár kétszerese is lehet a hajtásnak

Védősávokat és erdőt!

Területhasználat frontján létfontosságú a nagy táblák létrehozása miatt kivágott erdősávok visszatelepítése. Ha sikerül ezekkel a fás sávokkal lelassítanunk a szelet a tábláink felett, akkor nem csupán a széléróziótól és a szél szárító hatásától védjük meg a parcellákat, hanem a havat vagy nedvességet szállító szélből a mi talajaink vízháztartása fog profitálni. Ez a megoldás egy magasan vágott tarlóval párosítva jó pár extra milliméterhez juttathat minket a kritikus időszakokban. Egy nebraskai kutatás kimutatta, hogy a gazdaság területének 5%-át elfoglaló mezővédő erdősáv több hasznot hajt a másik 95%-nyi területen, mint amennyit profitot az az 5% hozna a védősáv nélkül.

Nagyobb léptékben, tájhasználati szinten gondolkodva is szükségünk van az erdőkre: hűsítő hatásuk, valamint az erdőből és az élő, zöld növényzettel fedett mezőgazdasági területekről a légkörbe kerülő pollenek és spórák az esőcseppek „magjaként” szolgálnak, ezeken csapódik ki a légköri nedvesség. A szálló porról már korábban bebizonyosodott, hogy nem képes ilyen „esőcsepp-maggá” válni, sőt kifejezetten hátráltatja a csapadék-képződést.

Sajnos tájhasználati szinten egyelőre nem sok előrelépésre számíthatunk, és amíg a kollektív tudatba nem jut be, hogy a 2022-es nem a legrosszabb az elképzelhető aszályok közül, addig marad az egyéni szintű cselekvés. A talajmegújító gazdálkodás fogásai nem csupán jobb talajt, hanem alacsonyabb termelési költséget és ebből kifolyólag kisebb anyagi kitérttséget is eredményeznek, így egy aszályos évben sem „úszik” el annyi pénzünk, mintha intenzív műveléssel, nagymértékű inputhasználattal dolgoztunk volna. Ha te sem vagy elégedett a jobb alsó sarokban szereplő számmal, akkor érdemes elgondolkozni a talajaid megújításán!

SZERZŐ: DÉMÉTÉR BIOSYSTEM
Közreadta: Várfi András

Tródmí oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Gyalogzarándoklat a Fekete Madonna kegyképhez

Częstochowa - Jasna Góra
(2022. augusztus 5-12.)

Esős, szomorkás augusztusi nap. A dél-lengyelországi Wilamowice Szentháromság-templom kertjének zöld gypét el-árasztják vidám fiatalok; babakocsis szülők kicsi gyermekekkel; gitárral, hangszerrel, mikrofonnal felszerelt lányok és fiúk; várakozó felnőttek, papok, nővérek, szerzetesek. Nagy tömeg, majd hatszázan, indulásra készen.

A Bielsko-Żywicei Egyházmegye hagyományos (XXXI.) gyalogos zarándoklata indul hamarosan Jasna Górára (Fényes Hegyre) a Fekete Mária kegyképhez. Több lengyel városból érkeznek zarándokok, s idén már tizedik alkalommal magyar csoport is csatlakozik, mintegy huszonhat fővel. Délelőtt a szentmise megerősítő kegyelme érezhetően árad a zsúfolt templomban, zászlók, felvirágozott jelvények, hátizsákok, térdelő emberek között. A lélek után a test is erőre kap, hiszen piknik keretében süteményeket, frissítő italokat osztanak a helyi egyházközösség tagjai. Majd eligazítás, s a hangosbemondón útjára bocsátják a türelmes, de láthatóan izgatott zarándokokat. Zúgnak a harangok, s az öt csoport fegyelmезetten, felfokozott örömmel indul útnak a szentmise végén kapott áldással, s a zarándoklat idei mottójával „Krisztus békéjének küldöttei”.

Az út, mely előttünk áll, százötven kilométer. Esőben, szélben, tűző napsütésben, a csoport, csoportok ritmusához igazodva... kialakított rend szerint. Reggelente szentmise, napi evangélium (többször is elhangzik lelkivezetőnk, Kristóf atya tolmácsolásában, mely a teljesebb befogadást segíti), ennek magyarázata; Irgalmasság rózsafüzér; dicsőítő énekek, beszélgetések, megosztások; s a délutáni - lengyel zarándoktársainkkal - közösen mondott rózsafüzér, imaszándékokkal. Mindez gyaloglás közben. Bekapcsolódva egy nagyobb áramlatba... a teremtett világ áramlatába... búzamezők, fenyvesek, erdei gyalogút, kőfejtő, falvak, folyók, országút, városok aszfaltjain... a szikrázóan kék ég vagy lomha esőfelhők alatt, lágy szellő vagy vad szelek társaságában („a szél ott fúj, ahol akar”)... évszázados fatemplomok homályában vagy modern tágasság-áhitatban, hatalmas Krisztus-kereszt előtt. Lelki utunkat két Ferences Missziós Nővér is segíti, különösen a lengyelül elhangzó prédikációk, mondatok fordításában értékes jelenlétük. Naponta húsz-negyven kilométer, míg eljutunk a kitűzött célállomásig. A pihenőhelyek fél /egy órája a hálaadásé (a település templomában), a tartalmas

táplálékok felvétele, a lábak pihentetése, általában a pihenésé. Estétként a szálláson hamar elcsendesülünk, gyűjtjük az erőt másnapra.

Miért szeretem a gyalogos zarándoklatokat? Évekkel ezelőtt tapasztaltam meg először (szintén Lengyelországba tartva gyaloglás közben) a közösség rendkívüli erejét. A különböző nyelveken (lengyel-szlovák-magyar) mondott ima harmóniája, az önmagára és a másokra figyelmessége, az imádkozót a fizikai világban, ugyanakkor a teremtett világ szépsége, mozdulatlan mozgása, ennek szemléltetése kitágítja a teret, áthelyezi a szemlélőt abba a dimenzióba, ahol közvetlenül találkozhat Istennel, a természetfölöttivel. Minden gyalogos zarándoklat lehetőség a közösségben megélt szemléltetésre, ennek a hármának - önmagam, a mellettem lépdelő zarándoktársam és a mindent átölelő Isten - egységében. Fizikai megpróbáltatások, nehézségek idején, amikor járni is fáj - a napi negyven kilométer alatt többször előfordul -, segít a rendszeressé váló Jézus-ima, és a fáradtság-(izom)fájdalom feljárlása... A hosszú út során (egyéni is) elmondott fohász, a teremtett világ - Isten gyógyító jelenléte - kioldja lelki terheinket, ránk rakódott (élet)nehézségeinket, felfedezzük a bennünk eltemetett Isten-arcot (Reményik: Istenarc).

Telnek a napok, növekszik a kilométerek száma, egyre közelebb jutunk Fekete Máriaéhoz, akit szívünkben hordozunk, és akinek kérésünket, imaszándékainkat visszük. Minden nap többször is átesünk a holtpontra, ki könnyebben, ki nehezebben. Csodáljuk és derűssé tesz a lengyel fiatalok lendülete, vidámsága, a sokadik kilométer után is friss, erőteljes énekhangja, tánca, dicsőítése templomban, forgalmas útkereszteződésben, Jasna Góra (Fényes Hegy) kolostorához vezető széles sugárúton, a várakozás perceiben. Jelenlétük az élet - Élet szeretetéről szól. A Bizalomról. Háború, vírusok, önmagába zárkózó ego félelme helyett a Forráshoz kapcsolódó öröm megéléséről. Megérkezésünket tapsal fogadják a szeretteiket várók, a nézelődők. Egyházi vezetők köszöntenek bennünket, kiemelik a lengyel-magyar nép barátságát. A sugárút kora délutáni fényeiben, fülledt melegében, sok kilométerrel lábainkban, lengyel

zarándoktársaink között jó magyarnak lenni. Ezután a hála imája, éneke következik a kegykép előtt, a zsúfolásig megtelt kápolnában. Most értem meg, honnan az ereje a felhangzó szavaknak, ki az, Aki összetartja a történelem során sokszor szétszabdalt, felosztott, megszállt, lekaszárolt, függetlenségétől megfosztott nemzetet... és hogy miért jó nekünk, magyaroknak is elzarándokolnunk e szent helyre, a Fényes Hegyre, a csodatévő Máriához... sokáig visszhangzik bennem a beimádkozott falak között felhangzó hálaadás. Most érkezem meg valójában.

Az út során többször mellénk kerül egy házaspár. Az egyik városban csatlakoztak, elhozták gyermekeiket is. Hat gyermek, a legkisebb még csecsemő, a többiek három-tizenöt évesek... Babakocsi, s egy másik, mely elfáradt, nagyobb gyermek szállítására alkalmas, három kerékkel. Többen elférnek benne, eső esetén is teljes védelmet nyújt. A kisebb gyerekek hol nyugósan, hol fegyelmезetten, időnként teljes csendben vannak jelen, máskor egymást csipkedve. Mint általában a gyerekek. Reggeli, ebéd, vacsora meghitt otthonosságban telik. Egyik nap az édesanya kisírt szemmel ült a templom félreeső padjában. Nem tudni, mi történhetett... lehet, csak egyszerűen elfáradt. Alkalmazkodni másokhoz, a folyton változó körülményekhez, kilométereket gyalogolni, s közben terelgetni kis csapatát, az Övéit. Gondoskodni róluk. Aztán már csak a Jasna Góra-i szabadtéri szentmisén látom őket, egy teljesen idilli képben. Zöld fű, rajta hatalmas takaró, melyen mindenki elfér. A nagyok részt vesznek a hálaadásban, a kicsik alszanak, rajzolnak, szalmakalapos kislány cirógatja édesapját, az anyuka kisimult arccal, alvó csecsemőjével a karján figyel. Ők is megérkeztek a Szűzanyához.

Másnap, hazaindulás előtt magyar mise a kegykápolnában. Karnyújtásnyira vagyunk a Fekete Madonnától! Megilletődve teszem le kéréseimet, terheimet, hálával gondolok a Lélekkel együtt bejárt utunkra. Kristóf atya szavait hallom: „Letesszük szándékainkat, melyeket cipeltünk Magyarországról ide Czeszochowába. Lehet, hogy hat napig, de lehet, hogy hosszú ideig is szívünkben hordoztuk ezeket a szándékokat, és itt az ideje, hogy Szűz Mária elé tegyük. Kérjük az Isten áldását és Szűz Mária oltalmát számunkra, családjainkra, az egész Magyarországra, és kérjük a békeesség ajándékát az egész világra.”

**Juhász Gyula:
A fekete Mária**

Ósi templom árnyas szögletében
Századoknak füstje és pora
Lassan lepte be s ő mély sötétben
Néz jövőbe hét törrel szívében:
Magyarok Asszonya.

Háború és béke váltakoztak
És jött és ment nemzetek sora,
Nyarak búzáát, telek havat hoztak,
Ő csak nézett, a Fiát karolva:
Magyarok Asszonya.

Hú zarándok messze, messze tájról,
A lábain országút pora,
Vigaszt várva hozzájött s a távol
Múltakból gyászt s jó reményt világot
Magyarok Asszonya.

S jöttem én is, e szomorú öltő
Bús magyarja, hú zarándoka,
Mit adhatnék, csüggedt, árva költő:
E dalt hozom, mint könnyét a felhő,
Te feketén is vigaszt derengő
Magyarok Asszonya!

(Juhász Gyula A fekete Mária című versét 1924-ben írta a szegei alsóvárosi templom „Szöröcsön Máriájának”, a częstochowai kegykép másolatának hatására.)

Polányi Éva

A Rózsahegyi Iskola hírei

Napközis Erzsébet-táborok

Iskolánkból idén is sokan jelentkeztek nyári Erzsébet-táborainkba. Június 20. és július 8. között három turnust hirdettünk meg, melyen 72 alsós tanulónk vett részt. Az egyhetes tábor programjai helyben valósultak meg, élményt és értéket adva a gyermekeknek. A kínálatban sport-, kézműves és szabadidős foglalkozások is szerepeltek:

A gyerekek megismerkedtek a Tájháznál található régi tárgyakkal, szokásokkal, majd dr. Szonda István vezetésével nemezlabdát készítettek. Egy egész napot töltöttek el a Telekparti Szabadidő Parkban, ahol Irimiás Róbert segítségével a falmázást, az íjászkodást, a strandfocit is kipróbálhatták, és kemencében kürtöskalácsot sütöttek. A Pájer strandra egy hosszú gyalogtúra után megérkezve vidáman fürödtek, vízcicsúzdáztak. Kerékpárral érkeztek a Körös Kajak Sportegyesülethez, ahol először a kenut próbálhatták ki csoportosan, majd a bátrabbak a kajakba és a supba is beülhettek Csőke Zsolt és Nagy Sándor irányításával. Az iskola udvarán aszfaltrajzversenyt, hűtőmágnés- és kavicsfestést, karkötőkészítést szerveztek a pedagógusok. A gyerekek lelkesen vetették bele magukat a munkába, és szébbnél szébb alkotások születtek.

A táborok hangulatára mindvégig a jókedv, a vidámság volt jellemző. Az önfelelt szórakozás, a kötetlen beszélgetések és az érdekes programok biztosították a kellemes kikapcsolódást a gyerekek számára.

Nyári Élménytábor Zánkán

Az Erzsébet-program keretein belül 6 napot töltött el 40 tanuló és 4 pedagógusunk a zánkai Erzsébet-táborban. Ingyenes utazást, programokat, szállást és napi háromszori étkezést biztosítottak a szervezők a gyerekeknek és kísérőiknek. A programok között szerepelt rendőrségi és tűzoltó-bemutató, vicces fizikai, kémiai kísérletek, trambulinozás, koncert, disco, cirkusz, valamint ellátogattak a tábor területén található haditechnikai parkba is. A jó időben sokat voltak a strandon, ahol homokvárat építettek, játszottak. Jó hangulatban teltek a napok, és fáradtan, de rengeteg élménnyel gazdagodva tértek haza.

Nyári felújítások

A nyári szünetben technikai dolgozóink elvégezték a betervezett festéseket, felújítási munkákat, és két nagyobb beruházás is megvalósult iskolánkban. A Gyulai Tankerületi Központ megbízásából megtörtént a világítás korszerűsítése az alsó tagozat épületében, a felsős épület felújított részében és a tornateremben. Az Önkormányzat támogatásával pedig térkövezett kerékpártároló kialakítására került sor az iskolaudvaron, melyet szeptembertől birtokba is vehetnek a gyerekek.

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-
- TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRÓD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitelletőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

SPORT

A megyei labdarúgás aktualitásai

A megyei labdarúgásban az előző évhez hasonló rendszerben bonyolítják le a felnőtt bajnokságokat a különböző osztályokban. Az összlétszám a csapatokat illetően kevesebb lett az évzáróhoz mérten, mivel csupán egy új szerveződés lépett be, ugyanakkor egy nem nevezett sehová és az NB III-ba is felkerült egy viharos gárda. A nevezések alapján az apadás az I. osztály létszámában mutatkozott meg, ahol 11 gárda maradt meg. A feljutó Körösladány MSK mellett nem lesz ott a mezőnyben az egy szintet visszalépő Szabadkígyósi SZSC és a megye háromba visszanevező Okány KSK együttese. Helyükbe a Megye II/A csoportjának előző évi bajnoka, a Végegyházi SE és az elnökségi felkérést elfogadó negyedik helyezett a Medgyesbodzás-Gábortelep SE lépett.

Időközben az eredeti tervekkel ellentétben a Csabacsúdi GYLSE visszalépett az első osztályból és kérte besorolását a Megye II/A osztályba. A klub vezetői nem látták biztosítva a mennyiségi és minőségi játékosállományt az első osztályhoz. Az létszámbeli elképzeléseket nem tudták megvalósítani, az elveikből pedig nem szerettek volna engedni, ezért hozták meg döntésüket az osztályváltásról.

A Megyei I. osztály végleges csapatai az alábbiak lettek: Békéscsabai Jamina SE, Gyomaendrődi FC, Gyulai Termál FC, Nagyszénás SE, Medgyesbodzás SE, Orosházi MTK-ULE 1913, Sarkadi KLE, Szarvasi FC 1905, Szeghalmi FC, Végegyházi SE

A Csabacsúdi visszalépése miatt új sorsolást kellett készíteni a megyei I. osztály számára. Az MLSZ Békés Megyei igazgatósága új sorsolást készített az első osztály számára a 2022-2023-as évadra. A létszámcsökkenés az eredeti pontvadászat lebonyolítását is megváltoztatta, a tervek szerint alapszakasz és rájátszás szerepelt. Mivel a létszám 10 tagú mezőnyre változott, háromkörös, 27 játéknapot tartalmazó lebonyolítás mellett döntött

az igazgatóság. A bajnoki évad változatlanul augusztus 13-án indul, az ősszel 14 forduló kerül lebonyolításra, az utolsó november 19-én kerül sor. A tavaszi folytatás március 4-én kezdődik és az utolsó fordulóra május 27-én kerül sor.

A Gyomaendrődi FC labdarúgói új edző vezetésével készültek a megyei labdarúgó bajnokság kihívásaira. Tasi Róbert váltotta Kovács Gyula edzőt. Az erőgyűjtés időszakát a taktikai és technikai gyakorlatok követték. A kezdeti időszakban ismerkedett egymással a keret és az edző, hogy minél eredményesebb munkát tudjanak végezni a bajnokság során. Három új és egy ismerős játékos is feltűnt az alapozás kezdetén. Miklavicz Ákos sérüléséből felépülve szállt vissza, a fiatal középpályást, Kókai Gergőt Nagyszénásról hozta magával az edző, a védelemben bevezethető Kajó Attila a Körösladány II-ben játszott taval, míg a támadó Berta Zsolt a Baranya megyei I. osztályban érdekelt Lovászhetényi FC-ből tette át székhelyét, miután a környékre költözött. Kellott az erősítés, mivel a távozó oldal névsora is ilyen hosszúságú volt. A kapus, Vastagh Zsolt Szeghalmon, a támadó Barna Viktor Szarvason folytatja karrierjét. A védő Mile Dávidot a Kondoros csábította el, Piss Péter pedig gyulai mezben léphet újra Gyomaendrődön pályára.

További erősítésen is gondolkodik még a vezetőség, kapusra és egy gólerős támadóra továbbra is szükség lenne. Bár a keret még változóban van, a bajnokság során a célkitűzés megegyezik az előző évvel. A fiatalok egységes, jó csapatot alkossanak és a további fejlődésük ne törjön meg. A stratégia változatlan, saját nevelésű játékosokra épüljön a keret, ezzel lehetőséget kínálva a helyi utánpótlás egyesületben nevelkedő srácoknak. A tavalyi csapat több meghatározó tagja is máshol folytatja, de fiataljaink fejlődése ellensúlyozhatja mindezt.

Elkezdődött a labdarúgó idény

Augusztus 13-án, szombaton megkezdődött a megyei I. osztályú labdarúgó bajnokság 2022-23-as szezonja. Mozgalmas volt a csapatok, a vezetők és a megyei igazgatóság számára is a nyári pihenő. Több változás is érintette az első osztály szereplőit, mire kialakult a végleges létszám. Összesen tíz csapat alkotja a mezőnyt, amely három körben méri össze a tudását, hogy végül kialakuljon a bajnoki végeredmény.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2022. 08. 13. Gyomaendrődi FC – Orosházi MTK-ULE 1913 0 : 3

G.: ----

A hazaiak többségében fiatalokkal pótolták a nem túl hosszú veszteséglistájukat, ám a csapatuk egy évvel rutinosabb lett. A vendégek jelentős vérfrissítésen estek át, jól csengő nevű játékosok kerültek hozzájuk, ezzel újabb szintet léphetnek a bajnokság során. A hazai csapat kissé megilletődötten kezdett, bár a

vendégek sem rohanták le őket. A félidő közepére feljavult az Orosháza, igyekeztek széthúzni a hazai védelmet, előbb egy lecsorgó labdát lőttek be, majd egy könnyelműen és rossz helyen eladott labdából szereztek újabb gólt. Szünet után is a vendégek kezdeményeztek többet, egy szöglet variáció után növelték az előnyüket. A mérkőzés további részében mindkét oldalon adódtak helyzetek, de ezek sorra ki is maradtak. A hazaiak sok hibával játszottak, amit a vendégek kíméletlenül kihasználtak és megérdemelt győzelmet arattak.

2022. 08. 21. Medgyesbodzás SE - Gyomaendrődi FC 2 : 2

G.: Sebők M.(2)

A bodzás első hazai mérkőzését játszotta az új bajnokságban, ha a játékosoknak sikerül akklimatizálódni a magasabb ritmushoz eredményesek lehetnek. A vendégek az elmúlt hetinél választékosabb kerettel érkeztek a mérkőzésre, ami

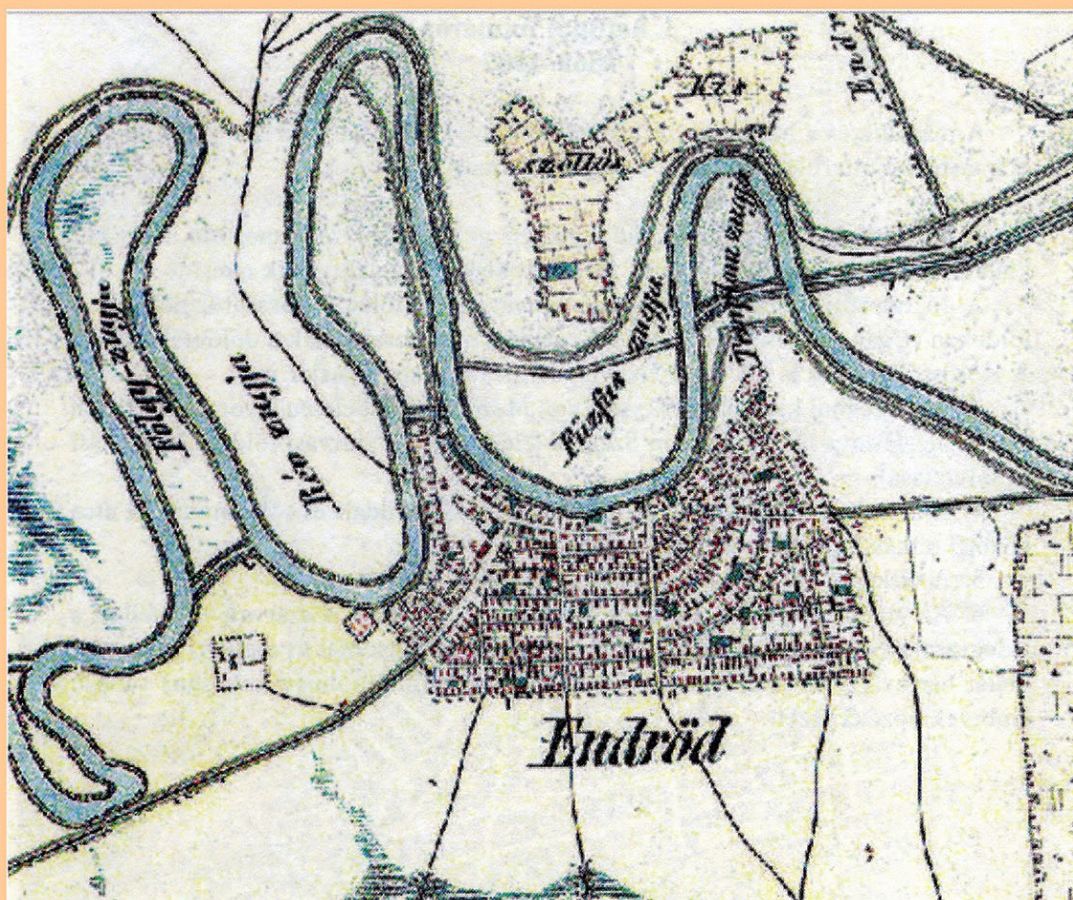
a variációs lehetőségeket is megnövelte. Az első félidő várt hazai rohamai elmaradtak, inkább a gyomaendrődi fiatalok igyekeztek labdát birtokolni. A pontatlan átadások és eladott labdák miatt azonban a hazai ziccerek jelentettek valós gólveszélyt. A vendégek kapusának fantasztikus védesei ellenére a félidő utolsó perceiben a hazaiak szereztek meg a vezetést. A második félidőben a Gyomaendrőd igyekezett jobban járni a labdát, aminek eredményeként büntetőhöz jutottak, de kihagyták. Az utolsó húsz percben megélenkült a mérkőzés, először a vendégek egyenlítettek, majd a hazaiak egy óriási védelmi hiba után ismét vezetéshez jutottak. A látogatók nem adták fel és az utolsó percekben ismét egyenlítve pontot mentettek. Alacsony színvonalú mérkőzésen a hazaiak közelebb álltak a győzelemhez, amit a gyomaendrődi kapus bravúrjai akadályoztak meg.

Fülöp Zoltán

Fényképalbum

Endröd 290 éves

Katonai felmérések

Egészségről-betegségről

Az Őszibarack (*Prunus persica*) fogyasztás kedvező hatásai

Az Őszibarack a rózsafélék (*Rosacea*) családjába tartozó fa lédús, zamatos termése, mely rokonságban áll a szilvával és a kajszibarackkal. A gyümölcs júliustól szeptemberig érik, kb. 70-160 gramm súlyú, gömbölyű termés. A később érő és nagyobb gyümölcsök ízletesebbek és magvaváló jellegűek. Az éretten szedett barackoknak nagyobb a vitamin-és tápanyag tartalma.

Földünkön 500 őszibarack és 300 nektarin fajtát termesztenek. A nektarin a természet véletlen ajándéka, az új génmutációt hordozó fajtát kertészek tenyésztették tovább.

Az őszibarack hazája Kína északi és középső része. Az ókorban a Selyemúton kereskedők juttatták el Perzsiába, később a gyümölcs Görögországban és a Római Birodalomban is ismertté vált. Európában a mediterrán kolostorkertek különleges növénye volt, majd a gyümölcs a középkorban a keresztény kultúra térhódításával vált kedveltté több országban. Ebben az időben a magvas gyümölcsöt, a gyümölcs levét, a fa gyökerét, gyantáját fejfájás, köszvény gyógyításánál alkalmazták.

Az őszibarack lédús, kedvező cukor- és gyümölcssav tartalmú gyümölcs. 100 grammja 0.7 gramm fehérjét, 0.1 gramm zsírt, 9 gramm szénhidrátot tartalmaz, 40 kalória az energia-, és 85-90 % a víztartalma. Az őszibarack niacin tartalma miatt kedvező szív-, érrendszeri- és vérnyomás csökkentő hatással rendelkezik. Egy közepes gyümölcs fedezi a napi C-vitamin igény 13,2 %-át. B-vitamin-és biotin tartalma miatt haj- és bőrszépítő tulajdonságúak, főképp a sárga húsú őszi fajták. A barack magas xantofill tartalma miatt rákellenes hatású, magas rost- és pektin tartalom következtében emésztést javító tulajdonságú. Az elfogyasztott gyümölcs csökkenti a gyomorpanaszokat, a székrekedést és enyhíti a bélgázosságot. Az őszibarack előnyösen alkalmazható gyomor-, bélrendszeri diétában.

Az őszibarack fogyasztása magas kálium tartalma miatt kedvező lehet csontritkulás és vesekő kialakulásakor. A gyümölcs fogyasztása - mérsékelt mennyiségben - ajánlott cukorbetegnek számára is.

Az őszibarack vásárlásakor nézzük a termés szármaradványát: penészes vagy száraz szárú-, foltos és ráncos héjú gyümölcsöt ne vegyünk. Javasolt frissen szedett, érett, borszerűen ráncolható,

vékony héjú termés választása. Vásárlás után az őszibarackot kosárba vagy dobozba tegyük. A hűtő zöldségtartó dobozában 2-3 napig tárolható. A gyümölcsöt fogyasztás előtt néhány órával vegyük ki a hűtőből és közvetlen előtte mossuk meg.

Az őszibarackból lekvárt, befőttet készítenek és sütemények, fagyaltok kedvelt hozzávalója. Sült szárnyas ételek mellé kínált mártás alkotórésze az őszibarack, a kakukkfű, balzsamcet-és a fehérbor.

Forrás: www.hazipatika.com/taplalkozas/egeszseg_es_gasztronomia/cikkek/oszibarack_ezert_erdemes enni

dr. Macsári Judit

**Egész életünknek
annyi az értéke,
amennyi benne a szeretet.**

Színfolt Mazsorett Táncegyesületről

2022. július 1-jén a IV. Nemzetközi Mazsorett Fesztiválon voltunk Zentán. Nagyon jól éreztük magunkat! És nagyon szép, megérdemelt eredmények születtek. Csodásan versenyeztek a lányok! A bírálóbizottság elismerő szavai további munkára ösztönöz bennünket! A végeredmény: négy arany, két ezüst! **Szilágyi Zsófi** botos szólója: első hely, **Czinczár Noémi - Izsó Éva** párosa: első hely, **Farkas Orsolya - Czinczár Noémi - Izsó Éva**: triója: első hely, **zászlós mini formáció**: első hely, **Noémi botos szólója**: második hely, **Évi pompon szólója** szintén: második hely!

Pici pihenő után immáron a **mazsorett 11. nyári táborát** szerveztük, és bonyolítottuk le. Itt a legkisebbek, az óvodások és kisiskolások ismerkedtek a bot – és pompon technikával, a gimnasztikával, helyzetgyakorlatokkal, tánc-lépésekkel, és természetesen sok játék, fagyizás, séta, lo-

vaglás tette felejthetlenné az együtt töltött időt!

A besenyszegi gyermeknapon és a Mozgáskorlátozottak összefövetelén vidám műsorral színesítették a mazsorett – táncosok a rendezvényeket!

Elszaladt a nyár, készülünk az őszre, a tanévkezdésre! Várjuk szeretettel a kezdő mazsorettket! **Beiratkozás szeptemberben minden kedden: 16 órától -18 óráig!** Érdeklődni a következő telefonszámokon lehet: 06-30-374-7152, vagy: 06-70-525-7227

11. nyári mazsorett tábor

Zentán, a Polgármesteri Hivatal aulájában

Zentán, bevonulás előtt

Mazsorett, tábori öröмок

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)

BÍRÓ JÓZSEFNÉ született: **TÍMÁR TERÉZ** volt gyomaendrői lakos, Egyházunk szentségeivel meg erősítve 100 esztendőskorában visszaadta lelkét Teremtőjének

OLÁH JÁNOS volt gyomaendrői lakos életének 68. évében az Égi hazába költözött.

RAFAEL TIBOR volt gyomaendrői lakos 75 éves korában megtért Teremtőjéhez.

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermekparcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrői Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebani@gmail.com e-mail címen.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

BARNA TOJÓTYÚK egy éves, jól tojó, kedvezményes ároin, 15 db-tól szállítással megrendelhető. Tel.: 30/860 2627

PECSENYE KACSA 2800 Ft/db 6 hetes fehér, kb 3 kg, kiszállítással 10 db-tól megrendelhető. Tel.: 30/860 2627

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Tisztelt vásárlóim! Őszi ajánlataim:

- növényvédőszer (Nevikén, Agrokén), gombaölőszer
- rovarölők, atkaölők (Karate, Zeon, Mospilan, Sherpa, stb.)
- műtrágyák, növénytápok, virágcserépek, virágládák
- kertmagok, bio burgonyák, dughagymák, Hermes-GBBR
- virághagymák, kardvirágok, dália, rózsatövek
- takarófoliák, fénystabilfoliák, geotextiliák, agroszövetek
- munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk, munkaruhák
- kéziszerszámok, szegek, csavarok, ásók, lapátok
- festékek, lakkok, ecsetek, vödörök, talicskák
- konyhai eszközök, bográcsok, bográcsállványok
- kutyá-, macskaeledelek

Várom kedves vásárlóimat!
AGRO ÁRUHÁZ